

6. Lyashenko O. Vymohy do pidruchnyka ta kryteriyi yoho otsynuyvannia [Requirements for the textbook and criteria of its evaluation]. *Pidruchnyk XXI stolittia* [Textbook of the XXI century]. 2003. № 1/4. P. 60–65.
7. Savchenko O. Ya. Vykhovnyy potentsial pochatkovoyi osvity: posibnyk dlya vchyteliv i metodystiv pochatkovoho navchannya. 2-he vyd., dop., pererob. [Educational potential of primary education: a guide for teachers and methodologists of primary education. 2nd ed., Added and revised]. Kyiv: Bohdanova A. M., 2009. 226 p.
8. Savchenko O. Ya. Dydaktyka pochatkovoyi osvity: pidruchnyk [Didactics of primary education: a textbook]. Kyiv: Hramota Publ, 2012. 504 p.
9. Khrebtova N. R. Motyvatsiyna spryamovanist pidruchnykiv dlya pochatkovoyi shkoly: naukovometodychni rekomendatsiyi [Motivational orientation of primary school textbooks: scientific and methodical recommendations]. Ternopil: TNPU im. V. Hnatyuka, 2010. p. 116.

УДК 373.2/.3.013:[316.77:82-34]

DOI 10.25128/2415-3605.21.1.20

ІРИНА КУЗЬМА

ORCID ID 0000-0002-1219-8216

iryna.ihorivna.kuzma@gmail.com

кандидат педагогічних наук, викладач
Тернопільський обласний комунальний інститут
післядипломної педагогічної освіти
вул. Громницького, 1, м. Тернопіль

МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ СТВОРЕННЯ КАЗОК ЯК МЕДІАОСВІТНЬОГО ПРОДУКТУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ТА МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ

Обґрунтовано методику створення казок як медіаосвітнього продукту дітей дошкільного та молодшого шкільного віку в співпраці з батьками й педагогами. Наголошено на казкотворенні як складовій сторітелінгу. Акцентовано увагу, що здатність скласти казку є одним із результатів навчання учнів молодшого шкільного віку відповідно до Типових освітніх програм. Доведено доцільність розпочинати роботу зі створення казок дітьми в дошкільному віці відповідно до дотримання принципу наступності між дошкільною та початковою освітою, на що спрямований новий Базовий компонент дошкільної освіти. Показано витоки створення казок дітьми в середині ХХ ст. З'ясовано спільні й відмінні риси традиційного казкотворення та сторітелінгу. Визначено суперечності щодо використання сторітелінгу, зокрема між посиленням інтересу до цифрового сторітелінгу та вимогами щодо обмежених у часі контактів дітей із таджетами та іншими технічними пристроями. Відображено здатність до креативного створення медіапродукції як показник сформованості медіаграмотності. На конкретних прикладах висвітлено способи перетворення відомих казок на новий лад. Акцентовано увагу на медіаосвітніх казках як засобі медіаосвіти в закладах дошкільної та початкової освіти. Показано переваги розробленої методики казкотворення: дає змогу батькам, дітям та педагогам у партнерстві переробляти відомі казки на новий лад, реалізовувати функцію захисту від шкідливого впливу новітніх медіа, сприяти зміцненню родинних стосунків та зв'язків сім'ї із закладом дошкільної освіти, удосконаленню медіакультури. Наведено результати опитування батьків дошкільників щодо читання і створення казок.

Ключові слова: медіаосвіта, медіаграмотність, сторітелінг, казкотворення, медіаосвітня казка, діти дошкільного та молодшого шкільного віку, методика.

ІРИНА КУЗЬМА

кандидат педагогических наук, преподаватель
Тернопольский областной коммунальный институт
последипломного педагогического образования
ул. Громницкого, 1, г. Тернополь

ДИДАКТИКА ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

**МЕТОДИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ СОЗДАНИЯ СКАЗОК КАК
МЕДИАОБРАЗОВАТЕЛЬНОГО ПРОДУКТА ДЕТЕЙ ДОШКОЛЬНОГО И
МЛАДШЕГО ШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА**

Обоснована методика создания сказок как медиаобразовательного продукта детей дошкольного и младшего школьного возраста в сотрудничестве с родителями и педагогами. Отмечено на сказкосоздание как составляющей сторителлинга. Акцентировано внимание, что способность сочинять сказку является одним из результатов обучения учащихся младшего школьного возраста в соответствии с Типовыми образовательными программами. Доказана целесообразность начинать работу по созданию сказок детьми в дошкольном возрасте в соответствии с соблюдением принципа преемственности между дошкольным и начальным образованием, на что направлен новый Базовый компонент дошкольного образования. Показаны истоки создания сказок детьми в середине XX в. Выяснено общие и отличительные черты традиционного сказкосоздания и сторителлинга. Определены противоречия по использованию сторителлинга, в частности между усилением интереса к цифровому сторителлингу и требованиями ограниченных во времени контактов детей с гаджетами и другими техническими устройствами. Отражена способность к креативному созданию медиапродукции как показатель сформированности медиаграмотности. На конкретных примерах рассмотрены способы преобразования известных сказок на новый лад. Акцентировано внимание на медиаобразовательных сказках как средстве медиаобразования в учреждениях дошкольного и начального образования. Показаны преимущества разработанной методики сказкосоздания: позволяет родителям, детям и педагогам в партнерстве переделывать известные сказки на новый лад, реализовывать функцию защиты от вредного воздействия новых медиа, способствовать укреплению семейных отношений и связей семьи с заведением дошкольного образования, совершенствованию медиакультуры. Приведены результаты опроса родителей дошкольников по чтению и созданию сказок.

Ключевые слова: медиаобразование, медиаграмотность, сторителлинг, сказкосоздание, медиаобразовательная сказка, дети дошкольного и младшего школьного возраста, методика.

IRYNA KUZMA

Candidate of Pedagogical Sciences, Lecturer of the Pedagogy,
Ternopil Regional Municipal Institute of
Postgraduate Pedagogical Education
1 Hromnytskoho Str., Ternopil

**METHODOLOGICAL ASPECTS OF CREATING FAIRY TALES AS A MEDIA
EDUCATIONAL PRODUCT BY CHILDREN OF PRESCHOOL AND PRIMARY
SCHOOL AGE**

Methodological peculiarities of creating fairy tales at preschool and primary education institutions have been investigated. The new State Standards for Preschool and Primary Education provide the development of children's creativity and innovation. The importance of media education is growing due to the development of innovative media products, which is a fairy tale. It has been stressed on creating fairy tales as a component of storytelling. Emphasis has been placed on the fact that the ability to create a fairy tale is one of the learning outcomes of primary school students in accordance with the Typical educational programs. The objective of the article is to substantiate the methods of creating fairy tales as a media educational product of preschool and primary school age children in collaboration with parents and teachers.

The following methods have been used to achieve the goal: the analysis of normative documents and pedagogical sources on the research problem; comparative-contrast, generalizations (for comparison of storytelling and creating fairy tales); surveys, interviews (to develop and test the effectiveness of methods of creating fairy tales as a media educational product). The origins of the creating fairy tales by children in the middle of the XXth century have been demonstrated. The common and distinctive features of traditional creating fairy tales and storytelling have been clarified. Contradictions regarding the use of storytelling have been identified, in particular between the growing interest in digital storytelling and the requirements for time-limited contact of children with gadgets and other technical devices.

Four stages have been defined in the developed methods. They are the following: 1. Preparatory – choosing a favorite fairy tale. 2. Search – finding a situation in which a child becomes a participant. 3. Implementation – the child's "entry" into a fairy tale, the design of his/her activities and the role or the profession in a fairy tale. 4. Final – the analysis of the child's and other characters' behavior in a fairy-tale situation. The ability to produce creatively media products as an indicator of media literacy formation has been reflected. Specific examples illustrate the ways to transform famous fairy tales into a new way. Emphasis has

been placed on media educational tales as a means of media education at preschool and primary education institutions. The advantages of the developed methods of creating fairy tales have been shown: it allows parents, children and kindergarten teachers/teachers in partnership to transform well-known fairy tales in a new way, to implement the function of protection against harmful influences of new media, to strengthen family relations and family ties with preschool and primary education institutions, to improve media culture. The results of a survey of preschoolers' parents on reading and creating fairy tales have been presented.

Keywords: media education, media literacy, storytelling, creating fairy tales, media educational tale, preschool and primary school age children, methods.

У сучасних умовах у закладах дошкільної та початкової освіти все більше уваги приділяється розвитку в дітей креативності та інноваційності. Зокрема, у Базовому компоненті дошкільної освіти серед ключових компетентностей визначено особистісну. Освітній потенціал цієї компетентності реалізується у творчій активності дитини. Звичайно, така діяльність відбувається з використанням казки та гри, адже ідеї про їхнє застосування для гармонійного розвитку особистості покладені в основу Базового компонента дошкільної освіти. Усі напрями дошкільної освіти продовжуються в початковій школі [1; 3]. Отже, зберігається посилена увага й до розвитку дитячих творчих якостей, до їхнього формування в грі та казці.

У Державному стандарті початкової освіти серед ключових компетентностей визначено інноваційність (відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі), а серед наскрізних умінь – творчість [3].

Створення дітьми креативної медіапродукції є одним із показників реалізації медіаосвіти, що швидкими темпами розвивається як в Україні, так і за кордоном. Такий медіапродукт – це, звичайно, оповідання чи казка, придумані дитиною самостійно або в співпраці з батьками й педагогами. Здатність написати казку є одним із результатів навчання учнів у початковій школі відповідно до типової освітньої програми, розробленої під керівництвом О. Савченко. Зокрема, програмою для 3–4 класів у змістовій лінії «Досліджуємо медіа» передбачено створення третьокласниками простих медіапродуктів [7, с. 6]. Четвертокласники мають створювати і записувати загадки, невеликі казки тощо з орієнтацією на читача (змістова лінія «Взаємодіємо письмово») [7, с. 11].

Складання або розповідання міфів, казок, приказок зараз називають модним терміном іншомовного походження «сторітелінг» (від англ. storytelling – розповідання історій). Технологія сторітелінгу випередила за популярністю кейс-стаді, портфоліо, квести тощо.

Зважаючи на дотримання наступності між дошкільною та початковою освітою, перші спроби скласти казку мали б розпочинатися в дошкільному віці. Однак, як засвідчують опитування, батьки дітей дошкільного віку (5–6 років) до власного створення казки вдаються нечасто (лише 24,6 % респондентів зазначили, що складають казки разом із дітьми). Чимало батьків (10,8 %) украй рідко (лише кілька разів у рік) читають казки з книжок.

Таким чином, потребують вивчення практичні аспекти реалізації медіаосвіти, зокрема сторітелінгу, у закладах дошкільної та початкової освіти. Його використання не лише сприяє формуванню медіаграмотності дошкільників та молодших школярів, а й співпраці батьків та закладів освіти, батьків та дітей, оскільки дітям зазвичай необхідна допомога дорослих.

Проблеми медіаосвіти дітей дошкільного та молодшого шкільного віку відображені в працях К. Біницької, К. Крутій, Г. Терещука, В. Чайки, О. Янкович та ін. Ці науковці характеризують методи, засоби формування медіаграмотності дітей, а також акцентують увагу на необхідності створення медіапродукції. Проблеми сторітелінгу студіюють українські (Л. Зданевич, К. Крутій) та зарубіжні (Д. Борас, Л. Кервін, Г. Лесін, Дж. Мантей, Н. Мікеліч Прерадович, Л. Фармер та ін.) учені. У їхніх працях висвітлена історія та визначені правила використання сторітелінгу (формування мотивації до складання розповіді завдяки досвіду участі в подібних подіях; емоційне ставлення до пригод персонажів; участь дітей у сюжетних лініях).

Зарубіжні вчені зазвичай досліджують сторітелінг, що передбачає використання сучасних технічних засобів. Водночас можна припустити, що взаємодія дитини та цифрових пристроїв не завжди відповідає санітарно-гігієнічним нормам, особливо в дошкільному віці. Натомість втрачається інтерес до друкованих медіа, що вже з'ясували Р. Данюк, Т. Качак, Л. Круль, О. Янкович тощо. Згідно з дослідженнями Р. Даниляк 60 % опитаних учителів початкових класів не використовують дитячу періодику ні на уроках, ні в позаурочній роботі [2, с. 125]. У О. Янкович тривогу викликає той факт, що казка втратила свою чарівність, принадність, а увага дітей усе частіше зосереджується на технічних пристроях [8, с. 22].

Аналіз наукових джерел та емпіричні дослідження засвідчують, що суперечливими є деякі положення про використання сторітелінгу. Зокрема, недостатня увага до батьківського сторітелінгу; перебільшення його ролі як сучасної інновації, адже він відомий в українському медіапросторі із середини ХХ ст. Відбувається підміна українських термінів іншомовними. Складання казки не розглядається в наукових джерелах у контексті медіаосвіти. У Типових освітніх програмах для початкової школи визначено складання казки як освітній результат молодших школярів. У новому Базовому компоненті дошкільної освіти вказано, що всі напрями дошкільної освіти повинні мати продовження в початковій школі. Однак медіаосвіті дошкільників в інваріантній частині приділяється недостатньо уваги.

Мета статті: обґрунтувати методику створення казок як медіаосвітнього продукту дітей дошкільного та молодшого шкільного віку в співпраці з батьками й педагогами.

Для реалізації мети використано такі методи: аналіз нормативних документів та педагогічних джерел з проблеми дослідження; порівняльно-зіставний, узагальнення (для порівняння сторітелінгу та казкотворення); опитування, бесіди (для розробки й перевірки ефективності методики створення казок як медіаосвітнього продукту).

Медіаосвіта дітей дошкільного та молодшого шкільного віку – це частина освітнього процесу, якому притаманна трикомпонентна структура (навчання про медіа, навчання, виховання й розвиток через медіа та для медіа), що реалізується завдяки партнерству вихователів/учителів, батьків і дітей, передбачає формування вміння критичного, свідомого, відповідального сприймання інформації в усіх учасників партнерської взаємодії [5, с. 8]. Результатом медіаосвіти є сформованість медіаграмотності. Один із її показників – здатність до креативного створення медіапродукції [13]. Таким медіапродуктом є, безперечно, казка.

Витоки казкотворення можна знайти ще в середині ХХ ст. у творчості В. Сухомлинського. Він «давав початок казки – і дитяча фантазія творила яскраві образи» [6, с. 183]. Педагог помітив: «Чим цікавіша казка і чим незвичайніша обстановка, в якій перебувають діти, тим сильніша гра дитячої уяви, тим несподіваніші образи створюють малюки» [6, с. 182]. В. Сухомлинський звернув увагу на роль казки й казкотворення у розвитку мовлення дитини: «Якби не творчість, не складання казок, мова багатьох дітей була б плутаною, а мислення хаотичним» [6, с. 182].

Отже, казкотворення використовувалося задовго до сторітелінгу. Методику сторітелінгу розробив голова великої корпорації Д. Армстронг і описав у 1992 р. Він уважав, що історії, розказані від свого імені, легше сприймаються слухачами, вони більш захопливі й цікаві, ніж читання книги. Ми будемо послуговуватися терміном «казкотворення», адже він зрозумілий не лише батькам, а й бабусям та дідусям, оскільки традиційно саме вони разом із дітьми й онуками читали і переказували казки.

Звичайно, створення казки не можна цілковито ототожнювати зі сторітелінгом, у якому більше уваги приділяється участі автора як казкового героя в різноманітних ситуаціях, виконанні певних функцій. Однак підходи В. Сухомлинського до написання казок мають свої переваги, адже передбачають творчість під час спостережень на лоні природі, у незвичайній обстановці.

Зараз сторітелінг, здебільшого як створення розповідей, використовується в бізнесі, маркетингу, коучингу, ораторській майстерності, підготовці фахівців, але, на нашу думку, різновид сторітелінгу, казкотворення, найпотрібнішим є в дошкільній та початковій освіті.

Батьки дошкільників виявляють інтерес до казкотворення (висновок зроблено на основі бесід із батьками, діти яких відвідують заклади дошкільної освіти Тернопільщини), проте вони переконані, що місія дорослих – читати казки, а не складати. Окрім того, вони не вбачають взаємозв'язку між медіаосвітою та написанням історій, зокрема й про своїх дітей.

Ми розробили методику казкотворення саме для дорослих (батьків, бабусь, дідухів), які могли б спільно з дітьми складати казки, реалізуючи найрізноманітніші функції (виховання ціннісних орієнтацій, навчання, здоров'язбереження, досягнення успіху, удосконалення медіакультури тощо).

У проєктованій методиці визначено чотири етапи:

- Підготовчий – вибір казки, яка подобається дитині.
- Пошуковий – знаходження ситуації, учасником якої стає дитина.

- Імплементацийний – «входження» дитини у казку, проектування її дій і ролі або професії в казці (рятівник, помічник, мотиватор, порадник; лікар, учитель, будівельник, фармацевт, адвокат, письменник, кухар тощо).

- Підсумковий – аналіз поведінки дитини та інших героїв у казковій ситуації.

Батькам ця методика стає зрозумілою лише після наведення двох-трьох прикладів, що їх пропонують вихователі/учителі. Наприклад, у всім відомій казці «Колобок» з'являється хлопчик Андрійко (або Максимко, Тимофійко; залежно від того, як звати дитину, з якою складають казку). Андрійко радить Колобкові йти до Лісової школи, щоб здобути знання, і тоді Лисичка не зможе його перехитрити. Він звертається до Колобка: «Може, годі утікати? Раджу йти до Лісової школи. Як не будеш Ти навчатись, то ковтнуть Тебе, як м'ячик».

У казці «Рукавичка» Андрійко запропонував звірятам споруджувати комфортне житло і для цього покликав на допомогу Бобра, Дятла тощо.

Складаючи казку про царя звірів Лева, батьки для виховання чуйності можуть зробити таке доповнення: коли на галявині зібралися звірі, до них звернувся Андрійко. Розповів про хлопчика Миколку, який уже цілий місяць хворіє. Він дуже хоче одужати і мріє про справжнє диво. Треба його провідати, розвеселити, розказати чи показати щось незвичайне, щоб підбадьорити. Наприклад, звірі можуть підготувати шоу талантів, де кожен продемонструє свої вміння. Звірі так і зробили.

У казці «Коза-Дерева» Зайчик плаче, бо втратив житло. Андрійко пояснює, що треба звернутися до Лісового суду, скориставшись допомогою поштового Голуба, який вручить виклик до суду. Коза-Дерева злякалася, що її покарає головний суддя Лев. Вона попросила в Зайчика пробачення, звільнила хатку і подарувала багато смачних морквин.

Отже, у змісті казок необхідно втілити актуальні для дітей ідеї: старанно навчатися, щоб досягати успіху; бути чуйним і підтримувати друзів, особливо тих, які опинилися в скруті; дотримуватися обіцянки; шанувати старших; не лінуватися; проявляти наполегливість для досягнення мети; ощадливо використовувати ресурси, зокрема природні; відстоювати свої права; вчитися вирішувати проблеми (наприклад, спорудити просторе помешкання, щоб не тіснитися в рукавичці).

У складених казках батьки можуть проектувати ситуації, що трапилися з дитиною (не хотіла вчитися, просила купити занадто дорогу річ, відмовлялася прибрати іграшки в кімнаті тощо), реалізуючи ідеї казкотерапії, але також і створювати сюжети, у яких дитині треба прийняти рішення щодо поведінки в нових умовах.

Особливий інтерес у батьків викликали медіаосвітні казки, оскільки багато з них сприймала медіаосвіту звужено, як навчання про сучасні медіа або через їхнє використання [5, с. 85–100]. У цих казках на новий лад діти пояснюють звірятам, що не можна стати автором чужого малюнка; як перевірити, чи достовірна інформація; що треба якомога менше користуватися гаджетами та іншими технічними пристроями, натомість більше часу проводити на свіжому повітрі: гратися, допомагати поратися на грядках та в саду, ходити до парку, купатися в річці тощо.

Отже, спільна діяльність батьків, дітей, педагогів із казкотворення сприяє не лише виконанню численних функцій для формування особистості дитини, розвитку медіаграмотності всіх учасників освітнього процесу, а й поліпшенню їхніх міжособистісних стосунків, адже в епоху технологізації та комп'ютеризації суспільного життя батьки, зайняті кар'єрою та побутовими турботами, не мають часу для спілкування з дитиною та спільного дозвілля.

Як засвідчують результати анонімного опитування батьків дітей віком 6–7 років (брали участь 65 осіб, що ознайомилися з методикою казкотворення), їхня дитина (особливо дошкільного віку) перед сном придумує казки, у яких сама є персонажем. 21 респондент (32,3 %) указав, що дитина самотужки склала казку.

Отже, в останні два десятиріччя як в Україні, так і за кордоном все більшої популярності набуває сторітелінг. Його передумовою є створення дитиною казки, відоме й поширене у працях вітчизняних педагогів другої половини ХХ ст. Проте сучасний сторітелінг передбачає участь самих дітей у вигаданих подіях, що дає змогу формувати ключові компетентності та наскрізні вміння, визначені в нових стандартах дошкільної та початкової освіти. Медіаосвіта також передбачає казкотворення. Здатність до креативного створення медіапродукту (а складена самотужки казка і є цим медіапродуктом) – один із показників сформованості

медіаграмотності дітей дошкільного та молодшого шкільного віку. Розроблена методика казкотворення дає змогу батькам, дітям та педагогам у партнерстві переробляти відомі казки на новий лад, реалізовувати функцію захисту від шкідливого впливу новітніх медіа, сприяти зміцненню родинних стосунків та зв'язків сім'ї із закладом дошкільної освіти та школою.

Результати дослідження вже використовуються з НВК № 35 м. Тернополя та № 7 м. Херсона. У перспективі розроблена методика буде застосовуватися в закладах дошкільної та початкової освіти в процесі медіаосвіти.

ЛІТЕРАТУРА

1. Базовий компонент дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти). Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2021 р. № 33. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/nakaz-33-bazovyy-komponent-doshk-osv.pdf>
2. Даниляк Р. З. Шляхи удосконалення морального виховання молодших школярів засобами вітчизняної дитячої періодики. *Молодь і ринок: щомісячний науково-педагогічний журнал*. 2016. № 6 (137). С. 124–128.
3. Державний стандарт початкової освіти: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 р. № 87. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnogo-standartu-pochatkovoyi-osviti>
4. Крутій К., Зданевич Л. Сторітеллінг: мистецтво розповідання, або як зацікавити й мотивувати дітей. *Дошкільне виховання*. 2017. № 7. С. 2–5.
5. Кузьма І. І. Медіаосвіта в закладах дошкільної та початкової освіти: методичні рекомендації. Тернопіль: Вектор, 2020. 114 с.
6. Сухомлинський В. О. Серце відаю дітям. Вибрані твори: в 5 т. Т. 3. К.: Рад. школа, 1977. С. 7–279.
7. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом О. Я. Савченко. 3–4 клас. Затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 р. № 1273. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2020/11/20/Savchenko.pdf>
8. Янкович О. І. Моральне виховання учнів молодшого шкільного віку в процесі реалізації медіаосвіти. *Педагогічний альманах: збірник наук. праць*. Херсон, 2017. Вип. 33. С. 18–24.
9. Farmer L. Using technology for storytelling: Tools for children. *New Review of Children's Literature and Librarianship*. 2004. Vol. 10 (2). P. 155–168. DOI: 10.1080/1361454042000312275
10. Kervin L., Mantei J. Digital storytelling: Capturing children's participation in preschool activities. *Issues in Educational Research*. 2016. 26 (2). P. 225–240. URL: <http://www.iier.org.au/iier26/kervin.pdf>
11. Mikelic Preradovic N., Lesin G., Boras D. Introduction of Digital Storytelling in Preschool Education: a Case Study from Croatia. *Digital Education Review*. 2016. P. 94–105. URL: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1125505.pdf>
12. Tereshchuk H. V., Kuzma I. I., Yankovych O. I., Falfushynska H. I. The formation of a successful personality of a pupil in Ukrainian primary school during media education implementation. *Cloud Technologies in Education. Proceedings of the 6th Workshop CTE 2018* (Kryvyi Rih, Ukraine, December 21, 2018) / Eds. Kiv, A. E., Soloviev, V. N. CEUR-WS.org, online. P. 145–158. URL: <http://ceur-ws.org/Vol-2433/paper08.pdf>
13. Yankovych O. I., Chaika V. M., Ivanova T. V., Binytska K. M., Kuzma I. I., Pysarchuk O. T., Falfushynska H. I. Technology of forming medialiteracy of children of the senior pre-school age of Ukraine. *Cloud Technologies in Education. Proceedings of the 6th Workshop CTE 2018* (Kryvyi Rih, Ukraine, December 21, 2018) / Eds. Kiv, A. E., Soloviev, V. N. CEUR-WS.org, online. P. 126–144. URL: <http://ceur-ws.org/Vol-2433/paper07.pdf>

REFERENCES

1. Bazovyi komponent doshkilnoi osvity (Derzhavnyi standart doshkilnoi osvity) [Basic Component of Preschool Education (State Standard of Preschool Education)]. Zatverdzheno nakazom Ministerstva osvity i nauky Ukrainy vid 12.01.2021 r. No 33. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/nakaz-33-bazovyy-komponent-doshk-osv.pdf>
2. Danyliak R. Z. Shliakhy udoskonalennia moralnoho vykhovannia molodshykh shkolariv zasobamy vitchyzniano dytiachoi periodyky [The ways to improve the moral education of primary school children by means of national children's periodicals]. *Molod i rynek: shchomisiachnyi nauково-pedahohichnyi zhurnal*. 2016. No 6 (137). S. 124–128.
3. Derzhavnyi standart pochatkovoi osvity [State Standard of Primary Education]: zatv. postanovoiu Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 21.02.2018 r. N. 87. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnogo-standartu-pochatkovoyi-osviti>

4. Krutii K., Zdanevych L. Storitellinh: mystetstvo rozpovidannia, abo yak zatsikavyty y motyvuvaty ditei [Storytelling: the art of telling, or how to interest and motivate children]. *Doshkilne vykhovannia*. 2017. N. 7. S. 2–5.
5. Kuzma I. I. Mediaosvita v zakladakh doshkilnoi ta pochatkovoї osvity [Media education at preschool and primary education institutions]: metodychni rekomendatsii. Ternopil: Vektor, 2020. 114 s.
6. Sukhomlynskyi V. O. Sertse viddaiu ditiam [My heart I give to children]. *Vybrani tvory* [Selected works]. V 5 t. T. 3. Kyiv: Rad. shkola, 1977. S. 7–279.
7. Typova osvitnia prohrama, rozroblena pid kerivnytstvom O. Ya. Savchenko. 3–4 klas. [A typical educational program developed under the direction of O. Savchenko]. Zatverdzheno Nakazom Ministerstva osvity i nauky Ukrainy vid 08.10.2019 r. N. 1273. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2020/11/20/Savchenko.pdf>
8. Yankovych O. I. Moralne vykhovannia uchniv molodshoho shkilnoho viku v protsesi realizatsii mediaosvity [Moral education of primary school students in the process of media education implementation]. *Pedahohichnyi almanakh: zbirnyk naukovykh prats*. Kherson, 2017. Vyp. 33. S. 18–24.
9. Farmer L. Using technology for storytelling: Tools for children. *New Review of Children's Literature and Librarianship*. 2004. Vol. 10 (2). P. 155–168. DOI: 10.1080/1361454042000312275
10. Kervin L., Mantei J. Digital storytelling: Capturing children's participation in preschool activities. *Issues in Educational Research*. 2016. 26 (2). P. 225–240. URL: <http://www.iier.org.au/iier26/kervin.pdf>
11. Mikelic Preradovic N., Lesin G., Boras D. Introduction of Digital Storytelling in Preschool Education: a Case Study from Croatia. *Digital Education Review*. 2016. P. 94–105. URL: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1125505.pdf>
12. Tereshchuk H. V., Kuzma I. I., Yankovych O. I., Falfushynska H. I. The formation of a successful personality of a pupil in Ukrainian primary school during media education implementation. *Cloud Technologies in Education. Proceedings of the 6th Workshop CTE 2018* (Kryvyi Rih, Ukraine, December 21, 2018) / Eds. Kiv, A. E., Soloviev, V. N. CEUR-WS.org, online. P. 145–158. URL: <http://ceur-ws.org/Vol-2433/paper08.pdf>
13. Yankovych O. I., Chaika V. M., Ivanova T. V., Binytska K. M., Kuzma I. I., Pysarchuk O. T., Falfushynska H. I. Technology of forming medialiteracy of children of the senior pre-school age of Ukraine. *Cloud Technologies in Education. Proceedings of the 6th Workshop CTE 2018* (Kryvyi Rih, Ukraine, December 21, 2018) / Eds. Kiv, A. E., Soloviev, V. N. CEUR-WS.org, online. P. 126–144. URL: <http://ceur-ws.org/Vol-2433/paper07.pdf>